

Pedro E.F. Zoun (Centraal Veterinair Instituut) met pensioen

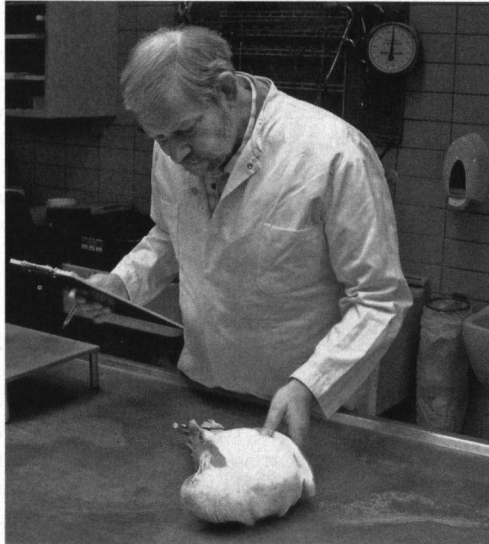
Rob G. Bijlsma

Per 29 september 2009 verliezen we bij het Centraal Veterinair Instituut in Lelystad ons vertrouwde contact: Pedro Zoun houdt er na 43 dienstjaren mee op. In 1982 verhuisde Pedro met het instituut mee van Rotterdam naar Lelystad, waar een splinternieuwe behuizing was neergezet aan de Edelhertweg. In die tijd bestreek het onderzoek naar doodsoorzaken van wilde fauna niet alleen de chemisch-toxicologische kanten, maar ook de bacteriële en parasitaire (Smit *et al.* 1991). Een overzicht over de periode 1975-88, opgedragen aan Theo Smit bij diens afscheid van het CDI (Spierenburg, Zoun & Smit 1989), laat zien dat er 15.442 dode wilde vogels (daaronder 2702 roofvogels) door de handen van de onderzoekers waren gegaan, waarvan 21% was vergiftigd. Bijna 75% van de vergiftigingen kwam op conto van parathion; slechts 7% van de vergiftigingen was een neveneffect van legale toepassingen, de rest opzettelijk. De database van de toenmalige Werkgroep Vogelsterfte (opgericht 1973, opgeheven 1993), waarin al deze gegevens waren opgeslagen, is helaas deels verloren gegaan, omdat de indertijd gebruikte soft- en hardware niet meer beschikbaar is (med. Pedro Zoun). Het laat nog maar eens zien hoe kwetsbaar digitale opslag van gegevens is.

Het instituut heeft in al die jaren vele naamswijzigingen en reorganisaties doorgemaakt: vóór 1994 CDI, in 1994 ID-DLO, in 1999 ID-Lelystad, in 2002 CIDC-Lelystad en ID-Lelystad, in 2003 Animal Sciences Group van Wageningen UR en in 2008 CVI. Deze bezigheidstherapie voor managers heeft helaas ook geleidelijk tot afkalving van taken geleid (P.E.F. Zoun *in* Koeman 2007). De analyse van dode roofvogels (en andere dieren) in het kader van mogelijke wetsovertredingen kwam geregeld onder druk te staan. Gelukkig bleef het onderzoek naar doodsoorzaken van de wilde fauna overeind, heel belangrijk omdat berechting van vervolgers deels staat of valt met de uitkomsten van dit onderzoek. Pedro heeft zich altijd hard gemaakt voor handhaving van het onderzoek. En met gedeeltelijk succes, want in afgeslankte vorm vanwege beperkingen oplegd vanuit het Ministerie van LNV. Het onderzoek is in ieder geval tot 2013 gewaarborgd (med. Pedro Zoun).

De contacten met het CDI, *in casu* Pedro, verliepen vaak via Jan Schipperijn, die in Noord-Nederland zorgde voor de inzameling van dode roofvogels en deze ter analyse aan het CDI aanbod. Aan het eind van het jaar verzorgde Pedro een overzicht van de vogels die door zijn instituut in het voorafgaande jaar waren geanalyseerd. Deze werden gevoegd bij de gevallen van roofvogelvervolging die via WRN en Politie waren binnengekomen, opdat jaarlijks een zo compleet mogelijk beeld van roofvogelvervolging kon worden geschetst. Daarmee zetten we de reeks voort die indertijd – met tussenpozen - werd ingezet door de Werkgroep Vogelsterfte (Smit *et al.* 1981, van Ooijen 1985), en waarin alle relevante instanties waren vertegenwoordigd: NMF (Andri Binsbergen), WRNN (Hans Esselink, Jan Schipperijn), Vogelbescherming (Nico de Haan) en CDI (Hans Over, Theo Smit). De jaarlijkse overzichten van

roofvogelvervolging in De Takkeling konden niet worden samengesteld zonder de punctuele en snelle inbreng van Pedro. Wij bedanken hem bij deze voor de geweldige samenwerking al die jaren, en wensen hem een fijne tijd toe. Zijn taak op het CVI wordt overgenomen door Peter van Tulden.

Pedro Zoun in de sectiezaal van het CVI (Jan Koeman).

Literatuur

- Koeman J.H., Ensink H.J.A., Fuchs P., Hoskam E.G., Mörzer Bruijns M.F. & de Vos R. 1967. Vogelsterfte door landbouwvergiften. RIVON-mededeling 283: 206-214.
- Koeman J.H., Vink J.A.J. & de Goeij J.J.M. 1969. Causes of mortality in birds of prey and owls in the Netherlands in the winter of 1968-1969. *Ardea* 57: 67-76.
- Koeman J.H. 2007. Vergiftigingen van vogels. In: Saris F. (red.), Een eeuw vogels beschermen: 127-139. KNNV Uitgeverij, Zeist.
- Ooijen A.J. van. 1985. Roofvogelvervolging in Nederland. Nederlandse Vereniging tot Bescherming van Vogels, Zeist.
- Smit T., Moraal L.G. & Bakhuizen T. 1981. Zwartboek roofvogelsterfte. Nederlandse Vereniging tot Bescherming van Vogels, Zeist.
- Smit T., Zoun P.E.F. & Colijn E. 1991. Verschillen in doodsoorzaken tussen Havik *Accipiter gentilis* en Sperwer *A. nisus* in 1975-89. *Limosa* 64: 137-142.
- Spierenburg T.J., Zoun P.E.F. & Smit T. 1989. Poisoning of wild birds by pesticides. In: Wild bird mortality in the Netherlands 1975-1989: 23-29. Netherlands Society for the Protection of Birds, Zeist & Central Veterinary Institute, Lelystad.

Adres: Doldersummerweg 1, 7983 LD Wapse, rob.bijlsma@planet.nl